



Hi ha escàndols que no és que siguin grans, però dins la seva menudesa criden l'atenció. És el que ha passat amb la història *Hitler = SS*, qualificada (qui sap per què) de "publicació humorística". En realitat fa pena, amb fàstic inclòs i l'acompanyament de nàusees. L'editorial que ha comercialitzat la versió castellana d'aquesta obra —deguda originalment a un dibuixant i a un guionista francesos— protesta pel fet que el jutjat número 24 de Barcelona hagi ordenat el segrestament de *Hitler = SS*. Un executiu de l'empresa Makoki no s'explica la mesura repressiva, ja que l'àlbum és tan sols un exponent de la "crítica àcida i de l'humor bèstia i salvatge francès".

Jo, personalment, abomino de tota mena de segrestos, però un humor bèstia i salvatge m'estimo més tenir-lo lluny. Penso que allò que considerem bromes pesades només diverteixen als infeliços que les fan. Tothom ha sentit, una vegada o altra, la fortíssima temptació de donar una puntada de peu al darrera d'algú que s'ajup per collir una cosa de terra.

És un impuls instintiu d'"expressar-se" que prové d'aquesta part bèstia i salvatge que l'espècie humana encara porta a dins. Tanmateix, ens dominem i ens en fem passar les ganes, de resultes d'una acceptació general —o gaire-

el davantal de pere calders

Humor trist.

bé— de les normes de convivència.

Tranquil·litza força pensar que són unes regles de conducta que contribueixen a evitar que siguem nosaltres els receptors de la gúitza.

El que també ocorre, per molt que es vulgui dissimular amb teories, és que els autors de *Hitler = SS* són un dibuixant dolent i un guionista d'una mediocritat llastimosa.

Ni l'un ni l'altre no haurien anat mai més enllà d'embrutadors de parets d'urinaris públics, sense l'enginy que a vegades tenen els artistes inspirats per les emanacions de les aigües menors i dels residus majors.

Vuillemin i Gourio proven de salvar-se amb un tremendisme tronadíssim i, com si no n'hi hagués prou, hi afegeixen un mal gust d'una vulgaritat increïble.

Per més pega, hem acceptat resignadament que qualsevol subproducte ens sigui servit a l'empara d'etiquetes que intenten dotar-los de respectabilitat artística. Montse Frisach, en un article publicat a l'AVUI, ens fa present que *Hitler = SS* es troba inscrit dins la línia del lletgisme

que va sorgir del Maig del 68. I-sí, en aquest cas cal rendir-se a l'evidència: és un àlbum lleig de solemnitat.

A mi m'ha fet venir a la memòria un vell acudit. Això d'evocar historietes i relacionar-les amb successos reals m'ocorre sovint.

En demano perdó, però no ho puc evitar i potser ni tan sols tinc ganes d'evitar-ho. El que em plau de contar és el següent:

A Un ric aristòcrata ha convidat un jove conegut a passar el dia al seu castell. En el transcurs de la visita, el noble senyor ensenya la galeria de retrats al seu hoste.

El jove, complimentós, s'atura un moment davant de cada pintura i fa comentaris més o menys elogiosos. Però en arribar davant de l'efígie d'una dama, se li escapa de dir:

—Quina senyora més lletja!

—És la meva esposa —replica l'aristòcrata, amb la dignitat ferida de ple.

—Ah, així no! —afegeix el visitant, tot fent una reverència i posant-se precipitadament la mà al cor.

Ens hem de rendir? Si *Hitler = SS* és una obra mestra pertanyent al lletgisme, cal anar-hi amb peus de plom.

Després de tot, el lletgisme ens envolta d'una galeria d'horroros, però és de bon to, fa fi i progressista afirmar que ens té fascinats.

Pere Calders